

GIÁO LÝ MÙA CHAY

1. Mùa Chay là gì? Mùa Chay kéo dài bao nhiêu ngày, bắt đầu và kết thúc vào ngày nào?

Mùa Chay là mùa sám hối đặc biệt để chuẩn bị mừng lễ Vượt Qua của Đức Kitô. Mùa Chay kéo dài 40 ngày, bắt đầu từ thứ Tư Lễ Tro và kết thúc trước thánh lễ Tiệc Ly chiều ngày thứ Năm Tuần Thánh.

2. Kinh Thánh cho ta biết con số 40 ám chỉ những biến cố lớn nào?

Con số 40 (ám chỉ) gợi nhớ 40 năm dân Do Thái Vượt Qua trong sa mạc tiến về Đất Hứa (Ds 14,33; 32,13), lụt Hồng Thủy kéo dài 40 đêm ngày (St 7) và cuộc chay tịnh 40 đêm ngày của Chúa Kitô trong rừng vắng trước khi rao giảng ơn cứu độ (Mt 4,2; Lc 4,1-2). Các Giáo Phụ cũng coi thời gian giữ chay tương tự thời gian bốn mươi ngày ông Mô-sê ở trên núi Xi-nai (Xh 34,28), hoặc bốn mươi ngày ông Ê-li-a chạy trốn ở núi Kho-rép (1V 19,8).

3. Mùa Chay có mấy đặc tính?

Mùa Chay là mùa sám hối đặc biệt để chuẩn bị mừng lễ Vượt Qua của Đức Kitô, và nhất là nhớ lại hoặc dọn mình lãnh nhận Bí tích Thánh Tẩy. Mùa Chay còn là mùa chuẩn bị các tín hữu cử hành Mầu Nhiệm Vượt Qua bằng sự nhiệt thành nghe Lời Chúa và chuyên chăm cầu nguyện mỗi ngày.

4. Mùa Chay mang ý nghĩa gì?

Mùa Chay là thời kỳ sám hối, cầu nguyện: Hội Thánh kêu gọi mọi người quay về với Chúa, thanh tẩy tâm hồn, từ bỏ các tật xấu, hy sinh hãm mình và làm việc bác ái.

Mùa Chay cũng là thời gian huấn luyện đức tin của các Kitô hữu cho thêm vững mạnh, và sâu xa hơn khi nhớ lại Bí tích Rửa Tội đã lãnh nhận. Mùa Chay còn là mùa chuẩn bị cho anh chị em dự tòng đón nhận sự sống thiêng liêng nhờ việc sống tinh thần của Bí tích Rửa Tội.

5. Chủ đề Sứ điệp Mùa Chay năm 2011 của Đức Thánh Cha là gì?

Sứ điệp năm nay có chủ đề “*Cùng với Chúa Kitô anh chị em đã được chôn táng trong phép Rửa Tội, và anh chị em cũng được sống lại với Người*” (Xc Cl 2,12).

6. Trong sứ điệp Mùa Chay năm 2011, Đức Thánh Cha chỉ ra đâu là điểm giúp hướng dẫn hành trình Mùa Chay?

“*Đề nghiêm túc bắt đầu hành trình tiến về Lễ Phục Sinh và chuẩn bị cử hành sự sống lại của Chúa - là lễ vui mừng và trọng đại nhất trong toàn năm phụng vụ - thử hỏi có gì thích hợp hơn là để cho Lời Chúa dẫn dắt?*”

7. Bốn phương thế Hội Thánh quen dùng trong Mùa Chay là gì?

Bốn phương thế Hội Thánh quen dùng trong Mùa Chay là: sám hối, ăn chay hãm mình, cầu nguyện và làm các việc bác ái.

8. Sám hối là gì?

Sám hối là can đảm và khiêm tốn nhìn nhận những lỗi lầm mình đã phạm.

9. Việc chay tịnh giúp con người ra sao?

Qua việc chay tịnh, con người nhìn nhận mình lệ thuộc Thiên Chúa, vì chính lúc không sử dụng

lượng thực Chúa ban, con người mới cảm nghiệm được tính cách bấp bênh của sức lực mình. Hơn nữa, ăn chay là muốn bày tỏ cùng Thiên Chúa rằng: Nếu không có Người, chúng ta không thể làm gì được; và qua việc thực lòng nhìn nhận tính cách hư vô của mình, con người khẩn cầu Chúa tha thứ.

10. Theo luật Hội Thánh, đến tuổi nào thì buộc phải giữ chay và kiêng thịt?

Theo luật Hội Thánh, mọi người từ tuổi thành niên (tức là 18 tuổi trọn; GL 97) cho đến khi bắt đầu 60 tuổi thì buộc phải giữ chay (GL 1252). Còn luật kiêng thịt buộc những người từ 14 tuổi trọn trở lên.

11. Giáo Hội buộc ta phải giữ chay và kiêng thịt vào những ngày nào?

Giáo Hội buộc ta phải giữ chay và kiêng thịt vào hai ngày thứ Tư Lễ Tro và ngày thứ Sáu Tuần Thánh (x. GL 1251). Việc chay tịnh của Hội Thánh vào hai ngày này nói lên ý muốn đền tội và từ bỏ tội lỗi và đó cũng là một sự chuẩn bị để mừng lễ Phục Sinh.

12. Phụng vụ ngày thứ Tư Lễ Tro gọi lên cho tín hữu những gì?

Phụng vụ ngày thứ Tư Lễ Tro gọi lên cho tín hữu ý thức về thân phận thụ tạo tội lỗi của mình. Khi nhận tro rắc lên đầu, tín hữu được nhắc nhở: “hãy nhớ mình là tro bụi và sẽ trở về bụi tro”.

13. Tại sao Chúa nhật thứ VI Mùa Chay được gọi là Chúa nhật Lễ Lá?

Chúa nhật bắt đầu Tuần Thánh gọi là Chúa nhật Lễ Lá, vì có cuộc kiệu lá để kỷ niệm việc Chúa Giêsu long trọng tiến vào thành thánh Giê-ru-sa-lem để hoàn tất Mầu Nhiệm Vượt Qua của Người. Tục lệ này khởi đầu tại Giê-ru-sa-lem vào cuối thế kỷ thứ IV.

14. Nghi thức làm phép lá và rước lá nhắc nhở chúng ta điều gì?

Nghi thức làm phép lá và rước lá nêu cao vương quyền của Đức Kitô, đồng thời để giúp chúng ta sống lại cảnh tượng Chúa Kitô khai hoàn tiến vào Giê-ru-sa-lem. Người muốn tỏ uy quyền và vinh quang của Người để chúng ta bền vững, tin tưởng và trung thành với Người.

15. Tuần Thánh là gì?

Tuần Thánh là tuần lễ chủ yếu của năm Phụng vụ, bắt đầu từ Chúa nhật Lễ Lá đến Chúa nhật Phục Sinh.

16. Trong tuần Thánh, Giáo Hội cử hành những cuộc tưởng niệm nào?

Trong Tuần Thánh, Giáo Hội cử hành cách đặc biệt hơn các biến cố trong những ngày cuối cùng của Chúa Giêsu, tức là cuộc khổ nạn, cái chết và sự Phục Sinh của Người. Trong tuần lễ này, Tam Nhật Vượt Qua là những ngày quan trọng nhất.

17. Hằng năm, người Do Thái mừng lễ Vượt Qua để làm gì?

Hằng năm người Do Thái mừng lễ Vượt Qua để tưởng nhớ lại biến cố Vượt Qua Biển Đỏ mà ngợi khen, cảm tạ Thiên Chúa đã yêu thương giải thoát họ khỏi cảnh nô lệ Ai Cập, và nhắc nhở họ phải sống xứng đáng là dân riêng của Chúa.

18. Hội Thánh cử hành Tam Nhật Vượt Qua với mục đích nào?

Hội Thánh cử hành Tam Nhật Vượt Qua để cho ta thấy trước và sống trước những thực tại của ngày cánh chung, ngày mà Chúa Kitô sẽ tập hợp tất cả chúng ta lại trong Nước của Cha Người. Mầu nhiệm Thương Khó và Phục Sinh của Chúa Giêsu đã khơi mào và bảo đảm cho ta được hưởng ngày hồng phúc ấy. Hơn nữa, Hội Thánh

dùng Tam Nhật Vượt Qua để đón nhận những con cái mới được sinh ra trong ân sủng, để giao hòa những hồi nhân và canh tân đời sống những người đã được thanh tẩy.

19. Tam Nhật Vượt Qua có ý nghĩa gì đối với Kitô hữu?

Tham dự Tam Nhật Vượt Qua, tín hữu được sống với Đức Kitô trong bữa Tiệc Ly, theo Người lên Núi Sọ, bước vào chốn an nghỉ của Người và chiêm ngắm Người Phục Sinh vinh hiển.

20. Tại sao Tam Nhật Vượt Qua lại là trung tâm điểm của Phụng vụ Kitô giáo?

Tam Nhật Vượt Qua là trung tâm điểm của Phụng vụ Kitô giáo, bởi vì tất cả nền Phụng vụ của Hội Thánh đều phát xuất từ mầu nhiệm Vượt Qua của Đức Kitô: khổ nạn, chịu chết và phục sinh. Ngày Chúa Phục Sinh là ngày lễ Mẹ của mọi ngày Chúa nhật trong năm; Thánh Lễ nào cũng đều tưởng niệm và tái diễn công cuộc Vượt Qua của Đức Kitô.

21. Trong ngày thứ Năm Tuần Thánh, Hội Thánh cử hành những nghi thức long trọng nào?

- **Thánh Lễ Truyền Dầu** được cử hành vào ban sáng do Đức Giám mục Giáo phận chủ tế cùng với Linh mục đoàn để làm phép dầu Bệnh Nhân, dầu Dự Tòng và để thánh hiến Dầu Thánh.
- **Thánh lễ tưởng niệm bữa Tiệc Ly của Chúa Giêsu** được cử hành ban chiều để nhắc nhớ việc Chúa Giêsu thiết lập Bí tích Thánh Thể. Thánh lễ này khai mạc Tam Nhật Vượt Qua.

22. Phụng vụ chiều thứ Năm Tuần Thánh, Giáo Hội tưởng niệm những biến cố gì?

Trước hết là tưởng niệm bữa Tiệc Ly của Chúa Giêsu, việc Ngài thiết lập Bí tích Thánh Thể và chức Linh mục, cũng như nghi thức rửa chân, biểu tượng tình yêu phục vụ của Đức Kitô.

23. Khi cử hành nghi thức rửa chân, Giáo Hội muốn nhắc nhở chúng ta điều gì?

Chính vì yêu thương mà Chúa Giêsu đã hạ mình xuống rửa chân cho các môn đệ, như đây tớ rửa chân cho chủ. Qua nghi thức này, Giáo Hội muốn nhắc nhở chúng ta phải noi gương Đức Kitô trong tinh thần phục vụ: “Phục vụ vì yêu thương”.

24. Kinh Thánh cho ta biết tâm trạng của Chúa Giêsu trong vườn Ghết-xê-ma-ni thế nào?

Trong vườn Ghết-sê-ma-ni, Chúa Giêsu cảm thấy sợ sệt, buồn rầu và xao xuyến. Người đã xin Chúa Cha cho khỏi qua giờ đau khổ, khỏi phải uống chén đắng này. Tuy nhiên, dầu sợ hãi, Người cũng sẵn sàng chết, nếu đó là Thánh ý Chúa Cha: “nhưng xin đừng theo ý Con, mà xin theo ý Cha”.

25. Chén đắng mà Chúa Giêsu xin Chúa Cha cho Ngài khỏi uống ám chỉ điều gì?

Chén đắng ở đây ám chỉ những thử thách và những đau khổ mà Đức Giêsu sắp phải chịu. Đó chính là cuộc thương khó của Ngài.

26. Trọng tâm của việc cử hành chiều ngày thứ Sáu Tuần Thánh là gì? Tại sao?

Trọng tâm của việc cử hành chiều thứ Sáu Tuần Thánh là nghi thức suy tôn và kính thờ Thánh Giá, vì nhờ Thánh Giá mà ơn cứu độ được ban cho chúng ta.

27. Trên Thập Giá, Đức Giêsu đã nói những lời nào?

- Lời thứ nhất: Đức Giêsu cầu nguyện với Chúa Cha xin Người tha cho những kẻ làm khổ mình: *“Lạy Cha xin tha cho họ, vì họ không biết việc họ làm”* (Lc 23, 34);
- Lời thứ hai: Đức Giêsu chấp nhận lời xin của tên trộm bị đóng đinh cùng: *“Tôi bảo thật anh, hôm nay anh sẽ được ở với Tôi trên Thiên Đàng”* (Lc, 23, 43);
- Lời thứ ba: Đức Giêsu trao gửi Thánh Gioan cho Đức Mẹ: *“Thưa Bà, đây là Con Bà”* (Ga 19,26);
- Lời thứ bốn: Đức Giêsu trao gửi Đức Mẹ cho Thánh Gioan: *“Đây là Mẹ của anh”* (Ga 19,27);
- Lời thứ năm: Đức Giêsu than thở với Chúa Cha: *“Lạy Thiên Chúa, lạy Thiên Chúa của Con, sao Ngài bỏ rơi Con!”* (Mt 27, 46);
- Lời thứ sáu: Đức Giêsu phó thác linh hồn cho Chúa Cha: *“Lạy Cha, Con xin phó thác linh hồn Con trong tay Cha”* (Lc 23, 46);
- Lời thứ bảy: Đức Giêsu kêu khát và sau khi uống chút giấm chua, Đức Giêsu nói: *“Thế là mọi sự đã hoàn tất”*. Rồi Người tắt thở. (Ga 19, 30).

28. Khi chết trên Thập Giá, Đức Kitô muốn nói với chúng ta điều gì?

Đức Kitô muốn nói rằng Thiên Chúa yêu thương chúng ta vô cùng: “Không có tình yêu nào lớn lao cho bằng tình yêu của người dám hy sinh mạng sống mình vì người mình yêu” (Ga 15, 13).

29. Tại sao gọi tình yêu của Thiên Chúa là tình yêu cứu chuộc?

Chúng ta gọi tình yêu của Thiên Chúa là tình yêu cứu chuộc vì qua hy lễ của Đức Kitô, tình yêu Thiên Chúa giải thoát loài người khỏi ách nô lệ tội lỗi và sự chết. (Rm 5, 8).

30. Khi chiêm ngắm Chúa Giêsu chết trên Thập Giá, chúng ta phải có những thái độ nào?

- **Suy tôn:** vì Chúa đã chiến thắng sự chết;
 - **Cảm phục:** vì Chúa đã hy sinh chịu chết;
 - **Cảm mến:** vì Chúa đã dùng cái chết để tỏ lòng yêu thương ta;
 - **Tri ân:** vì Chúa đã chịu chết để chuộc tội cho ta;
 - **Ngưỡng mộ:** vì Chúa muốn chúng ta noi theo Người: “Ai muốn theo Ta, thì hãy bỏ mình và vác thập giá mình mà theo”;
- Vì thế, chúng ta giục lòng ăn năn tội và quyết tâm sống mỗi ngày đẹp lòng Chúa hơn.

31. Ngày thứ Bảy Tuần Thánh, Giáo Hội muốn chúng ta làm gì?

Ngày thứ Bảy Tuần Thánh, Giáo Hội mời gọi chúng ta cùng với Mẹ Maria cầu nguyện bên Mộ Chúa, cùng Người suy ngắm các đau khổ, cái chết và việc mai táng của Chúa Giêsu trong niềm hy vọng và tin tưởng.

32. Trên hình Thánh Giá ở cây nến Phục Sinh, Linh mục ghim năm hạt hợp hương mang ý nghĩa gì?

Trên hình Thánh Giá ở cây nến Phục Sinh, năm hạt hợp hương chính là biểu tượng năm dấu đinh của Chúa Giêsu (dấu đinh trên cổ tay trái, dấu đinh trên cổ tay hữu, dấu đinh trên cổ chân trái, dấu đinh trên cổ chân phải, và dấu đinh bên cạnh sườn của Chúa Giêsu).

33. Dấu Thánh Giá mang ý nghĩa gì?

Thánh Giá là dấu chỉ của sự cứu độ. Khi làm dấu Thánh giá, chúng ta nhận biết mình thuộc về Chúa Kitô và bày tỏ niềm tin vào Chúa Kitô, Đấng đã chết trên Thánh giá để cứu chuộc chúng ta.